

Υπο την αιγίδα

**ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

Δελτίο Τύπου

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος 2021: Κοινή προσπάθεια της Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας & της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας για την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας

Ενημερωτικές δράσεις υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων

Για πρώτη φορά φέτος η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία (Ε.Π.Ε) και η Ελληνική Καρδιολογική Εταιρεία (Ε.Κ.Ε.) υλοποιούν από κοινού και υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων, καίριες πρωτοβουλίες ενημέρωσης, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος (31^η Μαΐου), που έχει κεντρικό μήνυμα αυτή τη χρονιά «Δεσμεύομαι και Σταματώ».

Η παρουσίαση των δράσεων αυτών αλλά και σημαντικών δεδομένων σχετικά με τις επιπτώσεις του καπνίσματος, ιδιαίτερα εν καιρώ πανδημίας, και τη σημασία της διακοπής του, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο συνέντευξης τύπου, με την ευγενική χορηγία της Pfizer Hellas, η οποία φιλοξενήθηκε στο Σεράφειο του Δήμου Αθηναίων (Εχειλιδών 19 & Πειραιώς 144), παρουσία του **Αντιδημάρχου Υγείας και Παιδείας του Δήμου Αθηναίων, κ. Εμμανουήλ Καλαμπόκα, Μαιευτήρα - Χειρουργού Γυναικολόγου, Διδάκτορα του Πανεπιστημίου Αθηνών.**

Ο κ. Καλαμπόκας αναφέρθηκε στο μνημόνιο συνεργασίας που έχει υπογραφεί μεταξύ του Δήμου Αθηναίων και της ΕΠΕ με στόχο την πρόληψη των λοιμώξεων του αναπνευστικού συστήματος και του καπνίσματος, καθώς και τη διακοπή του καπνίσματος και την αντιμετώπιση των λοιμώξεων του αναπνευστικού και δη της πανδημίας. Γι' αυτό και η Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος θα εορταστεί με φωταγώγηση του σιντριβανιού της Ομόνοιας, με διενέργεια webinar για την πρόληψη του εφηβικού καπνίσματος και λειτουργία ιατρείων διακοπής καπνίσματος από την ΕΠΕ τον Ιούνιο.

Ο κ. **Στυλιανός Λουκίδης, Πρόεδρος Ε.Π.Ε, Καθηγητής Πνευμονολογίας ΕΚΠΑ, Β' Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική ΓΝΑ «Αττικόν»,** κατά την έναρξη της συνέντευξης τύπου υπογράμμισε ότι «Η σημερινή εκδήλωση σηματοδοτεί την έναρξη μιας σημαντικής συνεργασίας μεταξύ της Ε.Π.Ε και της Ε.Κ.Ε για την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας. Μιας συνεργασίας, που αναδεικνύει ακόμα περισσότερο την ανάγκη για συστράτευση όλων των

**ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

εμπλεκόμενων φορέων με στόχο την καταπολέμηση του καπνίσματος, ενός προδιαθεσικού και επιβαρυντικού παράγοντα για πολλά από τα αναπνευστικά και καρδιολογικά νοσήματα. Και προς αυτή την κατεύθυνση, είναι μεγάλη χαρά μου να αναγγείλω ότι η Ε.Π.Ε έχει αποφασίσει τη δημιουργία παράλληλου Συμβουλίου Ελέγχου του Καπνού & Περιβάλλοντος, στα πρότυπα του αντίστοιχου της Ευρωπαϊκής Πνευμονολογικής Εταιρείας (ERS-TCC). Το Συμβούλιο θα συνεδριάζει αυτόνομα και θα συνεπικουρεί την εταιρεία στις αποφάσεις και τις δράσεις της σε αυτά τα δύο θέματα».

Με τη σειρά του, ο **κ. Ιωάννης Κανακάκης, Πρόεδρος της ΕΚΕ και Διευθυντής της Θεραπευτικής Κλινικής του ΓΝΑ «Αλεξάνδρας»**, δήλωσε ότι «Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος, εγκαινιάζουμε σήμερα την συνεργασία μας με την Ε.Π.Ε, με κοινό στόχο την ενημέρωση του κοινού για την βλαπτική επίδραση του καπνίσματος στους πνεύμονες και το καρδιαγγειακό σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιείται και ειδική εκστρατεία ενημέρωσης για το παθητικό κάπνισμα και τα οφέλη από την διακοπή του καπνίσματος. Επιπλέον, ως Ελληνική Καρδιολογική Εταιρεία τα τελευταία χρόνια έχουμε εστιάσει στην ενημέρωση και εκπαίδευση των νέων, ξεκινώντας από την σχολική ηλικία με ένα διαδραστικό πρόγραμμα δίνοντας από κοινού μήνυμα ζωής χωρίς εξαρτήσεις. Αυτές μας οι προσπάθειες, έχουμε την πεποίθηση ότι θα ενδυναμωθούν και θα συνεχιστούν με επιτυχία μέσα από τη συνεργασία μας με την ΕΠΕ».

Το κάπνισμα παραμένει μια από τα κύριες αιτίες πρόωρων θανάτων που μπορούν να προληφθούν, και παρά το γεγονός ότι ο ΠΟΥ σύναψε την Παγκόσμια Συνθήκη για τον Έλεγχο του Καπνού (ΠΣΕΚ) το 2004 για να καταπολεμήσει αυτή την «επιδημία» του καπνίσματος, οι ειδικοί κρούουν για άλλη μια φορά τον κώδωνα του κινδύνου ότι η πλήρης εφαρμογή της υστερεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η **κα. Παρασκευή Κατσαούνου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πνευμονολογίας Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α, Μέλος ΔΣ Ε.Π.Ε, τ. Πρόεδρος της Ομάδας Διακοπής Καπνίσματος & Ιατρικής Εκπαίδευσης της Ε.Ρ.Σ**, ανέφερε σχετικά «Επί του παρόντος, πάνω από το 70% των 1,3 δισ. χρηστών καπνού παγκοσμίως δεν έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες διακοπής του καπνίσματος. Αυτό το χάσμα επιδεινώθηκε περαιτέρω τον τελευταίο χρόνο καθώς οι επαγγελματίες υγείας, και δη οι πνευμονολόγοι, έχουν αφοσιωθεί στην αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Γι' αυτό και ο ΠΟΥ φέτος έχει επικεντρώσει την επικοινωνία της Παγκόσμιας Ημέρας στην ενδυνάμωση 100 εκατ. χρηστών καπνού να κάνουν μια προσπάθεια

**ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

διακοπής, δημιουργώντας δίκτυα υποστήριξης και αυξάνοντας την πρόσβαση στις υπηρεσίες διακοπής του καπνίσματος, σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις της ΕΠΕ (www.denkarnizo.org). Αυτό θα επιτευχθεί αυξάνοντας τις υπάρχουσες υπηρεσίες, καθώς και λανσάροντας καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες, βασιζόμενοι σε επικαιροποιημένα στοιχεία, όπως για παράδειγμα το Ευρωπαϊκό Horizon Πρόγραμμα Eurest-plus, στα στοιχεία του οποίου βασίστηκε η [έκθεση αξιολόγησης της TPD](#) και στο οποίο συμμετέχουμε ως Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και ERS». Η κα. Κατσαούνου, τόνισε επίσης ότι «Δεν πρέπει ακόμα να ξεχνάμε ότι το κάπνισμα είναι σημαντικός επιβαρυντικός παράγοντας και για τις λοιμώξεις του κατώτερου αναπνευστικού, όπως η γρίπη και η πνευμονιοκοκκική πνευμονία και για τον κορωνοϊό, το υψηλό κλινικό και οικονομικό φορτίο των οποίων ήρθε στο προσκήνιο με αφορμή την πρόσφατη πανδημία. Για το λόγο αυτό, είναι ιδιαίτερα σημαντική η τήρηση των μέτρων πρόληψης όλων των αναπνευστικών λοιμώξεων και όχι μόνο της COVID-19, ιδιαιτέρως μέσω του εμβολιασμού, που συμβάλλει στην άμεση προστασία - πρόληψη της νόσου και των απώτερων επιπλοκών της και βελτίωση της ποιότητας ζωής. Παράλληλα, όμως, τα οφέλη του επεκτείνονται στο σύνολο της κοινότητας μέσω της συλλογικής ανοσίας και του περιορισμού στη μετάδοση της νόσου, με αποτέλεσμα τη θωράκιση της κοινωνίας και τη συμβολή στην κοινωνική ευημερία.».

Αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι ο ΠΟΥ κατατάσσει την εξάρτηση από τη νικοτίνη στις χρόνιες ασθένειες και παροτρύνει τους επαγγελματίες υγείας να ενσωματώσουν τη διακοπή του καπνίσματος στην καθημερινή τους πρακτική. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι και φέτος, σύμφωνα με τα ως τώρα δεδομένα, ο αριθμός των θανάτων από COVID-19 πιθανόν να υστερήσει αυτών που θα πεθάνουν από το κάπνισμα, διάφορες [πηγές](#) αναφέρουν πιθανά οφέλη για τους καπνιστές σε σχέση με τη λοίμωξη από COVID-19.

Η κα. Ζαφειρία Μπαρμπαρέσσου, Πνευμονολόγος, Συντονίστρια Ομάδας Διακοπής Καπνίσματος & Προαγωγής της Υγείας της Ε.Π.Ε, ανέφερε ότι «Στο επίκεντρο του επιστημονικού ενδιαφέροντος, βρίσκεται η συζήτηση για το αν το κάπνισμα συσχετίζεται με αυξημένη πιθανότητα προσβολής από το Sars-Cov-2 ή με τη βαρύτητα της νόσου. Σύμφωνα με επιστημονικά δεδομένα από peer-reviewed μελέτες, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει καμία ισχυρή απόδειξη ότι οι καπνιστές προστατεύονται από την μόλυνση με τον ιό. Αντιθέτως, μάλιστα, αναδεικνύονται ολοένα αυξανόμενα δεδομένα, που σχετίζουν τους καπνιστές με σοβαρότερη νόσο και χειρότερη πρόγνωση και εξήγησε τους μηχανισμούς συσχέτισης. Επιπλέον, οι καπνιστές έχουν αυξημένο κίνδυνο μόλυνσης, καθώς αφαιρούν τη μάσκα και επειδή αγγίζουν με τα δάκτυλα συχνά το πρόσωπο και το στόμα έχοντας προηγουμένως αγγίξει άλλα δυνητικά

**ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

μολυσμένα αντικείμενα (αναπτήρες, σπίρτα). Συνοψίζοντας, θα λέγαμε ότι στη συγκυρία της πανδημίας, όπου ασκείται μεγάλη πίεση στα συστήματα υγείας και στην αντιμετώπιση νοσημάτων που σχετίζονται και επηρεάζονται σαφώς από το κάπνισμα, η διακοπή καπνίσματος είναι ότι καλύτερο μπορεί να κάνει κάποιος για να φροντίσει την υγεία του και την υγεία των ανθρώπων γύρω του».

Περισσότερες λεπτομέρειες για τη συσχέτιση του καπνίσματος με τον COVID-19 παρέθεσε ο **κ. Κωνσταντίνος Τούτουζας, Γραμματέας Ε.Κ.Ε, Καθηγητής Καρδιολογίας ΕΚΠΑ, Α' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο», λέγοντας ότι «Ο ρόλος του καπνίσματος στη βαρύτητα της νόσου σε λοίμωξη COVID-19 δεν έχει αποσαφηνιστεί, ενώ υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις για το ρόλο του. Διεξήγαμε μία συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση των μελετών, που εξετάζουν τη σχέση του καπνίσματος με τη βαρύτητα της νόσου και τη θνησιμότητα σε ενήλικους νοσηλευόμενους ασθενείς με λοίμωξη COVID-19. Από 18 μελέτες, στις οποίες συμπεριλάβαμε 6.310 ασθενείς, φάνηκε ότι το κάπνισμα αυξάνει τον κίνδυνο για βαρύτερη νόσο κατά 34%. Η συσχέτιση του καπνίσματος με αυξημένη πιθανότητα θανάτου δεν ήταν στατιστικά σημαντική. Βρέθηκε, επίσης, ότι τόσο η ηλικία, όσο και η συχνότητα του σακχαρώδη διαβήτη είχαν αρνητικές συσχετίσεις με τον κίνδυνο για βαρύτερη νόσο, δηλαδή ο ρόλος του καπνίσματος ως παράγοντας κινδύνου ήταν σημαντικότερος σε νέους ασθενείς χωρίς σακχαρώδη διαβήτη. Επιπλέον, πολύ πρόσφατα δημοσιεύθηκε μια μεγάλη προοπτική μελέτη και βρέθηκε ότι το κάπνισμα συσχετίστηκε με αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης συμπτωμάτων από τη λοίμωξη COVID-19, καθώς και μεγαλύτερη επιβάρυνση των συμπτωμάτων. Οι ασθενείς με SARS-CoV-2 που κάπνιζαν, είχαν υψηλότερο φορτίο συμπτωμάτων και είχαν περισσότερες πιθανότητες να χρειαστεί να νοσηλευτούν, σε σύγκριση με τους μη καπνιστές».**

Η κα. Μάρθα Ανδρίτσου, Πνευμονολόγος, Α' Κλινική Εντατικής Θεραπείας ΕΚΠΑ, Γ.Ν.Α «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», Συντονίστρια Ομάδας Διακοπής Καπνίσματος & Προαγωγής της Υγείας της Ε.Π.Ε αναφέρθηκε στα καινούργια καπνικά προϊόντα και τη χρήση τους ως εργαλεία διακοπής του καπνίσματος. «Ως επιστήμονες συμφωνούμε με τη [δήλωση](#) του Γενικού Διευθυντή του ΠΟΥ ότι "πρέπει να καθοδηγηθούμε από την επιστήμη και τα αποδεικτικά στοιχεία, όχι από τις εκστρατείες μάρκετινγκ της βιομηχανίας καπνού - της ίδιας βιομηχανίας που από δεκαετίες εξαπατά με σκοπό την πώληση προϊόντων που έχουν σκοτώσει εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους". Άλλωστε, ο ΠΟΥ και η Ευρωπαϊκή Πνευμονολογική Εταιρεία (ERS) δεν αποδέχονται τα καινούργια καπνικά ως εργαλεία διακοπής (ERS and tobacco harm

**ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

reduction ERJ 2019) - θέση την οποία ενστερνίζεται και η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία -, υποστηρίζοντας ότι η χρήση τους υπονομεύει τη διακοπή του καπνίσματος και την ιατρική μεθοδολογία που υποδεικνύουν οι διεθνείς οδηγίες για αυτό το στόχο, όπως είναι ο συνδυασμός συμβουλευτικής και φαρμακευτικής αγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, τόσο η ERS όσο και η ΕΠΕ δε δέχονται ως μέλη τους άτομα που έχουν σύγκρουση συμφερόντων με την καπνοβιομηχανία».

Στα νέα καπνικά προϊόντα αναφέρθηκε και ο κ. **Χαράλαμπος Βλαχόπουλος, Καθηγητής Καρδιολογίας ΕΚΠΑ, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»**, τονίζοντας ότι «Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα προϊόντα θερμαινόμενου καπνού προωθούνται ως μέσα μειωμένης έκθεσης σε βλαπτικά συστατικά ή και μειωμένου κινδύνου (οι δύο έννοιες δεν είναι ταυτόσημες). Επίσης, τα ηλεκτρονικά τσιγάρα προτείνονται ως μέσο διακοπής του καπνίσματος. Ωστόσο, η μεγάλη ετερογένεια των ηλεκτρονικών τσιγάρων, καθιστά πολύπλοκη την τεκμηρίωση των ωφελειών που αυτά ευαγγελίζονται από τη μια πλευρά, αλλά και των δυνητικών κινδύνων από την άλλη». Ο κ. Βλαχόπουλος, τόνισε επίσης, ότι «Τα συστήματα θέρμανσης καπνού δεν είναι μέθοδος διακοπής καπνίσματος και χρησιμοποιούνται από εκείνους που επιλέγουν να συνεχίσουν το κάπνισμα. Τα δεδομένα που αφορούν την καρδιαγγειακή ασφάλεια των συσκευών θέρμανσης καπνού είναι μέχρι στιγμής λίγα. Είναι εύλογο να υποθέσει κανείς ότι η χρήση τους συνεπάγεται κάποιου βαθμού αύξηση του κινδύνου. Η πλήρης τεκμηρίωση του κινδύνου μέσω του υπολογισμού της αύξησης συμβάντων, όπως το έμφραγμα του μυοκαρδίου ή το εγκεφαλικό επεισόδιο, θα απαιτήσει πολλά έτη. Μέχρι τότε η επιστημονική κοινότητα προσπαθεί να προβλέψει αυτόν τον κίνδυνο μέσω δεικτών υγείας. Πρόσφατη μελέτη της Α΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής έδειξε ότι, όπως και στην περίπτωση των ηλεκτρονικών τσιγάρων, τα προϊόντα θερμαινόμενου καπνού αυξάνουν άμεσα την αρτηρική σκληρία. Αυτό που πρέπει παντοιοτρόπως να τονίζεται είναι ότι ο όρος “τροποποιημένος” κίνδυνος δεν είναι συνώνυμος της απουσίας κινδύνου. Η ενημέρωση για τα προϊόντα αυτά από την ίδια την καπνοβιομηχανία απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και επαγρύπνηση από την Πολιτεία.»